

Tähystyksen voi välttää

Huolettavatko vatsavaivat? Oireiden alkuvaiheessa mahalaukun kunto voidaan selvittää yksinkertaisella verikokeella. Tähestystä ei heti tarvita.

TEKSTI MERJA PERTTULA

Moni vatsavaivainen jännittää mennä lääkäriin, koska pelkää joutuvansa mahalaukun tähystyksen eli gastroskopiaan. Pelko voi kuitenkin olla turha, sillä tähystystä ei välttämättä enää tarvita. Uusi GastroView-tutkimus lupaa paljastaa vatsan tilanteen pelkän sormenpäästä otettavan verikokeen avulla. Tutkimuksen on kehittänyt kotimainen Biohit Oyj.

Tutkimuksen tekeminen ei vaadi ennakkotoimenpiteitä, kuten paastoamista. Laboratoriotutkimuksessa näytteestä selvitetään kolme biomerkkiainetta: pepsinogeeni I, pepsinogeeni II ja helicobakteerin vasta-aineet. Ne kertovat mahalaukun limakalvon kunnon.

Viikon sisällä kokeen jälkeen tulee kirje, jossa asiantuntijalääkäri kertoo tilanteen. Jos mahalaukku on terve, voi eellä rauhällisin mielin, sillä riski saada esimerkiksi mahalaukun syöpä tai haava on erittäin pieni. Jos selviää, että mahalaukun limakalvo on sairas ja siinä on selviä merkkejä helicobakteeri-infektiosta, lääkäri kehottaa hakeutumaan jatkotutkimuksiin.

Luotettavaa tietoa

Uusi testi on erittäin luotettava, vakuuttaa testin kehittämiseen osallistunut pro-

fessori ja patologian erikoislääkäri **Pentti Sipponen**.

– Noin puolella suomalaisista, joille tehdään mahalaukun tähystys, havaitaan, että mahalaukun limakalvo on terve. Nykyään sama tieto voidaan selvittää huomattavasti potilaita miellyttävämmällä tavalla.

Tähystyksiin on pitkät jonot. Sipposen mielestä tilannetta helpottaisi huomattavasti, jos GastroView-tutkimusta käytettäisiin jo tutkimuksen alkuvaiheessa terveyskeskuslääkärien vastaanotoilla. Kalliiseen tähystykseen pääsisivät silloin nopeammin ne, joille siitä on oikeasti hyötyä.

**KUKA TAHANSA VOI
TEETTÄÄ TESTIN
ILMAN LÄÄKÄRIN
LÄHETETTÄ**

Testejä saa eri puolilla maata

GastroView kuuluu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin omistaman HUS-LAB-ketjun palveluvalikoimaan. Lisäksi testejä tehdään Biohitin omassa Helsingin laboratoriossa. Helsinkiin lähetetään tutkittaviksi myös muualla Suomessa tehdyt testit.

Biohit järjestää eri puolilla Suomea tapahtumia, joiden aikana kuka tahansa voi teettää testin ilman lääkärin lähetettä.

Ilman lähetettä testi maksaa 90 euroa. Lääkärin lähetteellä siitä saa Kela-korvauksen.

Sipposen mukaan kestää jonkin aikaa, ennen kuin lääkärit tutustuvat testiin.

– Olin mukana, kun helicobakteeri aikoinaan keksittiin. Kesti kymmenen vuotta, ennen kuin lääkärit uskoivat, että helicobakteeri sairastuttaa mahalaukun.

Tähän mennessä GastroView-tutkimuksella on testattu muutama tuhat suomalaista. Turun kaupungin terveysasemat käyttävät sitä kokeilumielessä tämän vuoden aikana vatsavaivapotilaiden alkuhoidossa. Samalla selvitetään, paljonko sen avulla voidaan säästää tähystyskustannuksia.

Sopii monille

GastroView-tutkimus sopii niille, joilla on jatkuvaa närästystä ja niille, joilla on ylävatsassa paineen tunnetta tai pistävää ja polttavaa kipua.

Se sopii myös kaikille yli 45-vuotiaille, joilla on vatsaoireita tai jotka haluavat tietää, onko heidän mahalaukkunsa terve. ■

Lisätietoa www.biohit.com